

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Hubáčka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobce: **R. K.**, zastoupen JUDr. Milošem Vízdalem, advokátem, se sídlem nám. Míru 123/50, Svitavy, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel**, se sídlem Budějovická 7, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 10. 4. 2014, č. j. 8 Af 28/2010 - 25,

t a k t o :

- I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 10. 4. 2014, č. j. 8 Af 28/2010 - 25, a rozhodnutí generálního ředitele Generálního ředitelství cel ze dne 15. 3. 2010, č. j. 9321-2/2010-900000-302, **se zrušují** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení o žalobě částku 10.228 Kč do 15-ti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce JUDr. Miloše Vízdala, advokáta.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti částku 9.114 Kč do 15-ti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce JUDr. Miloše Vízdala, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobce R. K. domáhá u Nejvyššího správního soudu vydání rozsudku, kterým by byl zrušen rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 10. 4. 2014, č. j. 8 Af 28/2010 - 25, a věc byla vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Městský soud v Praze (dále také „městský soud“) napadeným rozsudkem ze dne 10. 4. 2014, č. j. 8 Af 28/2010-25, zamítl žalobu R. K., kterou se domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí generálního ředitele Generálního ředitelství cel ze dne 15. 3. 2010, č. j. 9321-2/2010-900000-302, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí ředitele Celního ředitelství Hradec Králové ze dne 11. 11. 2009, č. j. 16021/2009/060100-21, o náhradě škody stanovené žalobci ve výši 28.768 Kč (dále jen „škoda“).

Městský soud při svém rozhodování vyšel z toho, že uvedeným správním rozhodnutím byl žalobce podle ust. § 95 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění účinném v rozhodné době (dále jen „zákon o služebním poměru“) shledán odpovědným za škodu ve výši 28.768 Kč, kterou způsobil poškozením služebního motorového vozidla Škoda Felicia Combi RZ X (dále jen „služební vozidlo“) při dopravní nehodě, k níž došlo dne 27. 4. 2008. Stalo se tak proto, že se žalobce jako řidič při sjezdu Barandovského kopce v Praze nevěnoval plně řízení motorového vozidla a najel na svodidla, přičemž došlo k odření laku levých předních i zadních dveří služebního vozidla, k promáčknutí levých zadních dveří tohoto vozidla, k poškození levého zadního blatníku a k poškození zadního blatníku uvedeného vozidla, za což mu byla Policií České republiky uložena bloková pokuta ve výši 500 Kč, a posléze stanovena povinnost nahradit způsobenou škodu ve výši 28.768 Kč.

Městský soud při objasňování mechanismu vzniku škody vyšel z podkladů správního rozhodnutí, které měl žalovaný k dispozici, zejména pak z protokolu Policie České republiky o nehodě v silničním provozu. Z těchto podkladů jednoznačně vyplynulo, že nehodu způsobil žalobce svým zaviněným jednáním. Je tomu tak proto, že se nevěnoval dostatečně řízení motorového vozidla a v důsledku toho došlo k nárazu do svodidel levou stranou služebního vozu. Jiná příčina dopravní nehody nebyla ani zjištěna a ani nebyla žalobcem orgánu Policie České republiky na místě nehody tvrzena (např. technická závada na voze). Naopak v protokolu o nehodě v silničním provozu je výslovně uvedeno, že technická závada jako příčina nehody nebyla na místě dopravní nehody zjištěna ani uplatněna. Na základě těchto skutkových okolností správní orgány obou stupňů nepochybyly, došly-li k závěru, že k dopravní nehodě a následné škodě na vozidle došlo zaviněním žalobce. Žalovaný z těchto skutečností proto správně dovodil, že žalobce odpovídá i za škodu, kterou svým jednáním zapříčinil. Uvedeným protokolem Policie České republiky byla rovněž vyvrácena skutková verze žalobce, že nehoda byla ve skutečnosti zapříčiněna nepříznivým technickým stavem poškozeného služebního vozidla.

Městský soud musí hodnotit žalobní výhradu k výši škody, jak byla uvedena v žalobě, jako nekonkrétní, a ve své podstatě z tohoto důvodu jako nepřezkoumatelnou. Žalobce ve své výhradě prakticky neuvádí žádné přezkoumatelné skutečnosti, ze kterých by bylo možno vycházet. Jeho úvahu o stáří služebního vozidla a tím i o výši škody v částce cca 1.000 Kč musí správní soud odmítnout jako čistou spekulaci. V tomto směru zdůrazňuje, že žalobce mohl tuto skutečnost (výhrady vůči výši škody) uplatnit již dříve v podaném odvolání proti rozhodnutí služebního funkcionáře prvního stupně. Toto však neučinil. Z tohoto důvodu se pak otázkou výše náhrady škody pochopitelně nezabýval ani žalovaný. Jde-li o výhrady žalobce vůči výši náhrady škody, lze pouze konstatovat, že ji žalovaný vyčíslil na základě obdržené faktury od autoservisu, že žalobce proti výši náhrady škody nebrojil v odvolání a pokud tak učinil v žalobě, stalo se tak způsobem nekonkrétním. Z těchto důvodů proto neshledal, že by napadené rozhodnutí trpělo vadami řízení, které by měly za následek nezákonnost či věcnou nesprávnost tohoto rozhodnutí.

Proti tomuto rozsudku městského soudu podal žalobce R. K. - jako stěžovatel (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, kterou explicitně opřel o důvody obsažené v ust. § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

Stěžovatel ve své kasační stížnosti nejprve obsáhle rekapituluje (v rozsahu 3 stran) průběh celého předchozího řízení, včetně obsahu jednotlivých správních rozhodnutí a důvodů, které k nim vedly, obsah vlastních podání a podrobně uvádí i obsah rozsudku městského soudu, včetně podkladů a úvah, které vedly tento správní soud k jeho vydání. Toliko v závěru své kasační stížnosti pak blíže specifikuje své výhrady vůči skutkovým závěrům a hodnotícím soudům městského soudu.

pokračování

Stěžovatel tak městskému soudu především vytýká, že mu nelze přičítat k tíži, pokud v řízení před správním orgánem blíže nespecifikoval své výhrady vůči výši škody. Ze strany městského soudu nelze hovořit ani o nepřezkoumatelnosti či nemožnosti vypořádat jeho námitky ohledně nesprávné výše stanovené náhrady škody. Je tomu tak proto, že jak z podkladů správních rozhodnutí, tak i rozhodnutí městského soudu vyplývá, že je uplatněná škoda v rozporu se skutečností - resp. skutkovými zjištěními po dopravní nehodě. Navíc z podkladového důkazu - faktury autoservisu, v němž měla být provedena oprava poškozeného služebního vozidla - vyplývá, že na vozidle byly provedeny i další opravy, které ovšem nejsou v příčinné souvislosti se škodní událostí. Z těchto důvodů proto trvá na tom, že výše škody, kterou svým jednáním způsobil, neodpovídá skutkovým zjištěním, ale částce 1.000 Kč, jak uváděl dříve, či maximálně částce 5.000 Kč, jak ji při ohledání nehody odhadl policejní orgán. V rozpisu provedených oprav jsou uvedeny i výměny a opravy těch částí vozidla, které nebyly prokazatelně poškozeny v souvislosti s nehodou. V tomto směru poukazuje, obdobně jako při jednání, na dovozovanou škodu, která měla spočívat v „*zjutí sjetých zimních pneu z ráfků a ekologická likvidace pneumatik*“. V tomto rozsahu není v žádném případě dána příčinná souvislost mezi škodou a jeho jednáním (nehodou); z těchto důvodů mu proto nebyla stanovena k náhradě skutečná škoda, za kterou by odpovídal, ale i škoda na vozidle s jeho nehodou nesouvisející. Protože se těmito nesrovnalostmi nezabýval žádný ze správních orgánů, má za to, že je rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost, což je vada řízení, ke které měl správně městský soud přihlédnout a zrušit žalobou napadené rozhodnutí. Na tyto skutečnosti (nesrovnalosti) však nereagoval ani žalovaný, ani městský soud. Stěžovatel proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek městského soudu zrušil, a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalované Generální ředitelství cel považuje kasační stížnost za nedůvodnou. K samotnému obsahu kasační stížnosti, kde stěžovatel rozporuje výši stanovené náhrady škody, uvádí, že tato námitka, včetně argumentů k ní se vztahující, je nepřijatelná podle § 104 odst. 4 s. ř. s. Je tomu tak proto, že tyto námitky (při opravě vozidla byly vykonány i jiné práce, které nejsou v příčinné souvislosti se škodní událostí) nebyly vzneseny již v žalobě stěžovatele. Pokud by však správní soud dospěl k názoru, že tato námitka je přípustná, má za to, že oprava byla účelná a byla provedena (co do rozsahu prací a vyměněných poškozených dílů) v přímé souvislosti s dopravní nehodou způsobenou žalobcem. Generální ředitelství cel proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud podanou kasační stížnost zamítl.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek městského soudu v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti a dospěl k závěru, že kasační stížnost je opodstatněná.

Jelikož žalovaný správní orgán ve svém vyjádření ke kasační stížnosti předestřel výhradu nepřijatelnosti důvodů mimořádného opravného prostředku, směřujících ve své podstatě proti tomu, že stěžovateli byla stanovena náhrada škody i za práce, které nejsou v příčinné souvislosti se škodní událostí, musel Nejvyšší správní soud uvážit nejprve o otázce přípustnosti kasační stížnosti ve smyslu ust. § 104 odst. 4 s. ř. s.

Podle tohoto ustanovení platí, že kasační stížnost není přípustná, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103, nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl. O tento případ však v projednávané věci nejde.

Z obsahu podané žaloby (konkrétně čl. II., str. 2 odst. 6 a 7) vyplývá, byť nikoliv *expressis verbis*, že stěžovatel svou žalobou zpochybňuje nejen to, že by vznik škody zapříčinil svým jednáním (subjektivní stránka), ale také, a to především - vytýká rozhodnutí žalovaného nesprávně vyčíslenou skutečnou škodu. Skutečnou škodou při tom je, nejen jak správně uvádí

stěžovatel - „*taková újma, která znamená zmenšení majetkového stavu poškozeného oproti stavu před škodnou událostí, a která představuje majetkové hodnoty, které je nutno vynaložit k uvedení do předešlého stavu*“; ale škoda opravdová - přímá, která vznikla poškozenému v příčinné souvislosti s jednáním škůdce. Stěžovatel zde i bez znalosti podkladů rozhodnutí žalovaného dovozoval, že žalovaným vyčíslená škoda je nepřiměřeně vysoká, neboť dosahuje reálné tržní hodnoty nepoškozeného vozidla. Jinými slovy vyjádřeno, z podané žaloby lze i bez jejího upřesnění žalobcem (ke kterému však městský soud nepřistoupil) dovozovat, že stanovená náhrada škody je stanovena v nesprávné výši, je nadhodnocená a nemá oporu ve zjištěném skutkovém stavu věci správními orgány.

Nejvyšší správní soud dovodil, že pokud nyní ve své kasační stížnosti stěžovatel vytýká městskému soudu vadnou aprobaci vyčíslení náhrady škody žalovaným jen a pouze z faktury za opravu poškozeného vozidla od společnosti JÍŠA s. r. o., potom tento správní soud nezohlednil, že fakturou byly ve skutečnosti žalovanému fakturovány i výkony, které nemají ničeho společného s dopravní nehodou stěžovatele. Tyto důvody a argumenty lze proto podřadit žalobnímu bodu o nesprávně stanovené výši skutečné škody ze strany žalovaného. Kasační stížnost a důvody v ní uvedené tudíž nejsou, jak mylně dovozuje žalovaný, nepřipustné ve smyslu ust. § 104 odst. 4 s. ř. s. Nejvyšší správní soud proto přistoupil k meritornímu posouzení kasační stížnosti žalobce.

Z obsahu kasační stížnosti vyplývá, že ve skutečnosti se stěžovatel domáhá zrušení rozsudku městského soudu nejen z explicitně uvedených důvodů podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., tedy pro nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení a pro vady řízení při zjišťování skutkového stavu věci, ale také z důvodu obsaženého v ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy pro nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů, případně pro jinou vadu řízení před soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Je tomu tak proto, že vytýká městskému soudu nepřihlídnutí k nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného. Pokud by totiž rozhodnutí žalovaného bylo skutečně nepřezkoumatelné a městský soud by jej i tak přezkoumal (k čemuž v této věci došlo), zatížil by i své rozhodnutí nepřezkoumatelností, a to totožnou, kterou trpělo přezkoumávané rozhodnutí (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 6. 2007, č. j. 5 Afs 115/2006 - 91, který je dostupný na www.nssoud.cz).

Jde-li o stěžovatelem vytýkanou nepřezkoumatelnost rozsudku městského soudu, Nejvyšší správní soud konstatuje, že jde o vlastnost soudního rozhodnutí, ke které je povinen přihlížet z úřední povinnosti. K posouzení této námitky musel Nejvyšší správní soud přistoupit přednostně před právním posouzením věci samé. Je tomu tak proto, že by bylo přinejmenším předčasné, aby se Nejvyšší správní soud nejdříve zabýval právním posouzením věci samé, byl-li by současně napadený rozsudek městského soudu skutečně nepřezkoumatelný, či založený na jiné vadě řízení s vlivem na zákonnost rozhodnutí o věci samé.

Nejvyšší správní soud při posuzování nepřezkoumatelnosti rozsudku městského soudu vychází z ustálené judikatury Ústavního soudu (např. náleží Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, uveřejněný pod č. 34 ve svazku č. 3 Sbírký nálezů a usnesení Ústavního soudu, náleží Ústavního soudu ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, uveřejněný pod č. 85 ve svazku č. 8 Sbírký nálezů a usnesení Ústavního soudu), podle níž jedním z principů, které představují součást práva na řádný a spravedlivý proces, jakož i pojem právního státu (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, čl. 1 Ústavy), jež vylučuje libovůli při rozhodování, je i *povinnost soudů své rozsudky řádně odůvodnit* (ve správním soudnictví podle ust. § 54 odst. 2 s. ř. s.). Z odůvodnění rozhodnutí proto musí především vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé.

pokračování

Nejvyšší správní soud nepominul ani nálezn Ústavního soudu ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06 (dostupný na www.nalus.usoud.cz), v němž Ústavní soud vyslovil, že „odůvodnění rozhodnutí soudu jednájícího a rozhodujícího ve správním soudnictví, z něhož nelze zjistit, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodné skutečnosti, nevyhovuje zákonným požadavkům kladeným na obsah odůvodnění a v konečném důsledku takové rozhodnutí zasahuje do základních práv účastníka řízení, který má nárok na to, aby jeho věc byla spravedlivě posouzena“. Ostatně Ústavní soud i v nálezu ze dne 17. 12. 2008, sp. zn. I. ÚS 1534/08 (dostupný na www.nalus.usoud.cz), rovněž konstatoval, že: „Soudy jsou povinny svá rozhodnutí řádně odůvodnit; jsou povinny též vysvětlit, proč se určitou námitkou účastníka řízení nezabývaly (např. proto, že nebyla uplatněna v zákonem stanovené lhůtě). Pokud tak nepostupují, porušují právo na spravedlivý proces garantované čl. 36 odst. 1 Listiny“.

Otázkou přezkoumatelnosti rozhodnutí správních soudů se Nejvyšší správní soud zabýval ve své judikatuře již dříve. Bylo tomu tak např. v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, který byl uveřejněn pod č. 244/2004 Sbírký rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, v němž vyložil, že: „Za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto, která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek), jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné“. V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, který byl publikován ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 133/2004, pak vyslovil Nejvyšší správní soud názor, že: „Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na důležitých nedostatcích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody. Za takové vady lze považovat případy, kdy soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly v řízení provedeny“. Nejvyšší správní soud též judikoval v rozsudku ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, dostupném na www.nssoud.cz, že pokud „z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu, z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci stěžovatele v žalobě a proč subsumoval popsaný skutkový stav pod zvolené právní normy, pak je třeba pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a tím i nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.“. V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62, dostupném na www.nssoud.cz, tento soud vyslovil právní názor, že: „Nezabýval-li se krajský soud řádně uplatněným žalobním bodem a místo toho odkázal na odůvodnění rozhodnutí žalovaného správního orgánu, které problematiku, na niž žalobní bod dopadal, vůbec neřešilo, nelze než soudní rozhodnutí zrušit, neboť je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]“. V rozsudku ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 75, dostupném na www.nssoud.cz, pak Nejvyšší správní soud judikoval, že: „Rozhodnutí krajského soudu je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost, pokud z něho jednoznačně nevyplyvá, podle kterých ustanovení a podle jakých právních předpisů byla v kontextu podané správní žaloby posuzována zákonnost napadeného správního rozhodnutí“.

Nejvyšší správní soud proto konstatuje, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být zřejmé, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný a jak uvážil o pro věc zásadních skutečnostech (uplatněných žalobních bodech), resp. jakým způsobem postupoval při posuzování těchto skutečností. Uvedené pak musí nalézt svůj odraz v odůvodnění soudního rozhodnutí. Je tomu tak proto, že jen prostřednictvím odůvodnění tohoto rozhodnutí lze dovodit, z jakého skutkového stavu správní soud vyšel a jak o něm uvážil. Co do rozsahu přezkoumávání správního rozhodnutí (po věcné stránce) je správní soud, nestanoví-li zákon jinak (srov. ust. § 75 odst. 2 s. ř. s. v návaznosti na ust. § 71 odst. 2 věta třetí s. ř. s.), vázán dispoziční zásadou. Z rozsudku musí být též patrné, jak se správní soud vypořádal se vznesenými žalobními body a k nim se vztahující zásadní žalobní argumentací. Ponechat stranou nelze ani okolnost, že

odůvodnění soudního rozhodnutí v podstatě předurčuje možný rozsah opravného prostředku vůči němu ze strany účastníků řízení. Pokud by soudní rozhodnutí vůbec neobsahovalo odůvodnění nebo by nereflektovalo na žalobní námitky a zásadní argumentaci, o kterou se opírají, pomíjelo by jednotlivá podání žalující strany a námitky v nich uvedené, mělo by to nutně za následek jeho zrušení pro nepřezkoumatelnost. Měl-li by pak být rozsudek správního soudu založen na jiné vadě řízení ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., muselo by se jednat o takovou vadu v řízení před správním soudem, která by mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Uvedené závěry týkající se nezbytných obsahových náležitostí soudního rozhodnutí pak lze bezesbytku vztáhnout i k obsahovým náležitostem přezkoumávaných správních rozhodnutí.

Jen přezkoumatelné správní rozhodnutí lze ve správním soudnictví přezkoumat bez toho, aby ani správní soud nezatížil svůj rozsudek stejnou nepřezkoumatelností, jíž trpí posuzované správní rozhodnutí (srov. např. i usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006 - 74, které bylo publikováno ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 1566/2008). Tak tomu je i v nyní posuzované věci.

Rozsudek městského soudu je dílem založen na jiné vadě řízení, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé a dílem je tento rozsudek nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů.

Stěžovatel ve své žalobě ne zcela pregnantně namítal, že mu žalovaným nebyla předepsána k náhradě skutečná a zaviněná škoda, která vznikla na poškozeném vozidle v příčinné souvislosti s jeho zaviněným jednáním, resp. za které mu byla uložena i bloková pokuta – ale i škoda, která neměla původ v jeho škodlivém jednání. Na vrub této námitky však městský soud pouze konstatoval, že není dostatečně srozumitelná, že je nepřezkoumatelná a nebyla uplatněna již ve správním řízení a proto ji posoudil bez dalšího jako nedůvodnou.

Takový postup správního soudu nelze akceptovat.

Pokud městskému soudu nebylo zřejmé, čeho se svou argumentací na str. 2 žaloby (odst. 6 a 7) stěžovatel domáhá, měl jej buď písemně vyzvat k upřesnění tohoto žalobního bodu před jednáním soudu, nebo jej měl alespoň vyzvat k jeho upřesnění při samotném jednání. Ani jedním z těchto způsobů však městský soud nepostupoval. Namísto toho bez dalšího posoudil tuto námitku jako nesrozumitelnou, neprojednatelnou a proto nedůvodnou. Takový postup správního soudu, který podkopává důvěru účastníků v právo a spravedlivý proces nemá nejen zákonnou oporu (srov. ust. § 37 odst. 5 s. ř. s.), ale má za následek i to, že městský soud nevyčerpal předmět řízení, což lze považovat za jinou vadu řízení s vlivem na zákonnost rozhodnutí o věci samé, či nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů. Již z tohoto důvodu musel Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušit.

Rozsudek městského soudu je nepřezkoumatelný též i proto, že tento správní soud v rozporu se zákonem nezrušil rozhodnutí žalovaného bez jednání, a to pro vady řízení podle ust. § 76 odst. 1 písm. a s. ř. s.

Žalobou napadené rozhodnutí je ve skutečnosti nepřezkoumatelné, a to pro absenci základních atributů správního rozhodnutí, jak lze dovozovat i z poukazovaného judikátu rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006 - 74. Aby totiž bylo rozhodnutí správního orgánu přezkoumatelné, musí z něj být patrný dosavadní průběh a výsledek řízení v míře potřebné pro zasazení rozhodnutí o věci do patřičného skutkového a právního kontextu. Musí být z něho zřejmý vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Rovněž z něj

pokračování

musí také vyplývat, proč odvolací orgán nepovažoval za důvodnou skutkovou a právní argumentaci žalobce a proč odvolací důvody považuje za liché, mylné nebo vyvrácené. Těmto požadavkům však rozhodnutí žalovaného nedostojí.

Žalovaný rozhodoval o povinnosti stěžovatele k náhradě škody podle § 95 odst. 1 zákona o služebním poměru, ve znění účinném ke dni vzniku škody. Tento právní předpis stanoví, že příslušník odpovídá bezpečnostnímu sboru za škodu, kterou mu způsobil zaviněným porušením povinností při výkonu služby nebo v přímé souvislosti s ním a že je povinen uhradit bezpečnostnímu sboru skutečnou škodu. Jinak řečeno, správní orgány jsou podle citovaného ustanovení povinny zabývat se znaky obecné odpovědnosti, kterými jsou škoda, protiprávní jednání, zavinění odpovědné osoby a příčinná souvislost mezi tímto jednáním a vzniklou škodou. Jakkoliv toto ustanovení výslovně nedefinuje rozsah „skutečné škody“, ani nevymezuje pojmové znaky odpovědnosti za ni, neznamená to, že správní orgány nejsou při svém rozhodování o náhradě škody povinny zabývat se konkrétní výší dovozované škody a naplněním všech pojmových znaků odpovědnosti za ni. To konkrétně znamená, že správní orgány jsou povinny zabývat se nejen otázkou výše škody (škodlivého následku), ale také tím, zda jí předcházelo zaviněné protiprávní jednání příslušníka (dopravní přestupek) a zda tento následek (škodu) zavinil právě ten příslušník, kterému je škoda předepsána k úhradě (příčinná souvislost mezi škodou a jednáním škůdce). Tyto úvahy pak musí zcela nutně nalézt svůj odraz v odůvodnění příslušného rozhodnutí.

Zvláště je třeba dbát na objasnění existence příčinné souvislosti mezi právní skutečností, za níž odpovědná osoba odpovídá, a mezi škodou. O vztah příčinné souvislosti se jedná, vznikla-li škoda v důsledku protiprávního úkonu škůdce, tedy je-li doloženo, že nebyť protiprávního úkonu, ke škodě by nedošlo. Při zjišťování příčinné souvislosti je třeba zkoumat, zda v komplexu skutečností přicházejících v úvahu jako příčina škody existuje skutečnost, se kterou zákon (zde zákon o služebním poměru) spojuje odpovědnost za škodu. Byla-li by příčinou vzniku škody jiná skutečnost, odpovědnost za škodu nenastává; příčinou škody může být jen ta okolnost, bez jejíž existence by škodný následek nevznikl. Tyto okolnosti v projednávané věci ale zkoumány nebyly.

Žalovaný se ve svém rozhodnutí obsáhle zabýval zaviněním stěžovatele a vyvrácením jeho skutkových tvrzení o příčinách dopravní nehody a jeho odpovědnosti za ni. Blíže se však již nezabýval strukturou škody, resp. jejími dílčími složkami (položkami prováděných oprav), a pouze konstatoval, že oprava poškozeného vozu stála 28.768 Kč. Zcela stranou své pozornosti ponechal otázku příčinné souvislosti mezi jednotlivými opravami a protiprávním jednáním stěžovatele. V tomto směru je zcela nedostatečné a bezobsažné konstatování žalovaného, že „je shledána příčinná souvislost mezi jednáním stěžovatele (který se nevěnoval dostatečně řízení) a vznikem škody“. Uvedené platí tím spíše, když stěžovatel již před vydáním rozhodnutí správního orgánu prvního stupně (dne 3. 11. 2009) zpochybnil výši škody a ve svém odvolání ze dne 24. 11. 2009 posléze namítl, že část poškození vozidla, která mu je přičítána k tíži, mohla být na vozidle již z minulosti. Pominout nelze ani okolnost, že z protokolu Policie České republiky o nehodě ze dne 27. 4. 2008, č. j. PSP-9776/DN-2008-305, vyplývá, že o nehodě stěžovatele policejní orgán pořídil fotodokumentaci, z níž by bylo možno dovozovat rozsah poškození vozidla, které sám policejní orgán odhadl pouze částkou 5.000 Kč.

Za tohoto stavu měl jak správní orgán prvního stupně, tak i posléze žalovaný věnovat zvýšenou pozornost vyčíslení výše škody a otázce, zda za tuto konkrétní škodu odpovídá právě stěžovatel (např. oprava promáčklých levých předních a levých zadních dveří poškozeného vozu). Z doložené přílohy faktury servisní organizace žalovaného ze dne 30. 5. 2008, č. 08052540 (položkového rozpočtu opravy a spotřebovaného materiálu) je však již na první pohled zřejmé, že zahrnuje i opravy a k nim se vztahující spotřebovaný materiál, u nichž je odpovědnost stěžovatele

vyloučena. Jde např. o: rozhýbání ramínka zadního stěrače, seřízení ruční brzdy, vyčištění a promazání pravé poloosy, kontrolu hladiny oleje v převodovce, či „zutí sjetých zimních pneu z ráfků, ekologická likvidace pneu“, na což výslovně poukazoval sám stěžovatel. V projednávané věci bylo na správních orgánech, dovozovaly-li odpovědnost stěžovatele za škodu i u ostatních jednotlivých položek - zvláště těch, jejichž poškození dopravní nehodou nebylo zaznamenáno v protokolu Policie České republiky o dopravní nehodě ze dne 27. 4. 2008 a lze je považovat za sporné (ošetření poškozených míst podvozku, oprava prahů, kontrola a seřízení geometrie kol, přesazení volantu apod.), aby v rámci svého rozhodování výslovně posoudily, zda je u nich skutečně dána odpovědnost stěžovatele v důsledku jeho protiprávního jednání, či tato opravená poškození byla ve skutečnosti zapříčiněna jinou okolností - běžným provozem, opotřebením či stářím vozu (bez příčinné souvislosti s nehodou stěžovatele). Popřípadě, zda šlo o opravu vad vozidla, které s dopravní nehodou vůbec nesouvisejí, bez jejichž opravy by ale nebylo vozidlo způsobilé k provozu na pozemních komunikacích (vedení vozidla do stavu způsobilého provozu na pozemních komunikacích). Tyto úvahy ale v rozhodnutí žalovaného zcela absentují.

Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů dospěl k závěru, že je třeba rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 10. 4. 2014, č. j. 8 Af 28/2010 - 25, zrušit (§ 110 odst. 2 s. ř. s.). Jelikož však Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že i rozhodnutí žalovaného trpí vadami řízení před správním orgánem, pro které bylo možné toto rozhodnutí zrušit již v řízení před městským soudem podle § 76 odst. 1 s. ř. s., rozhodl kasační soud v souladu se zásadou ekonomie řízení tak, že se za použití ust. § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. současně zrušuje též rozhodnutí generálního ředitele Generálního ředitelství cel ze dne 15. 3. 2010, č. j. 9321-2/2010-900000-302, a věc vrátil k dalšímu řízení žalovanému.

V tomto řízení bude na žalovaném, aby v mezích vysloveného závěru Nejvyššího správního soudu odstranil tímto rozsudkem vytýkané vady, bude-li to třeba, doplnil výsledky správního řízení, a teprve po té vydal rozhodnutí, které bude odpovídat zákonu. Z toho pak musí být jednoznačně zřejmé, jak žalovaný uvážil o výši skutečné škody, která byla předepsána stěžovateli k náhradě a jak uvážil o naplnění pojmových znaků odpovědnosti u stěžovatele, a to zejména o příčinné souvislosti mezi škodlivým následkem a protiprávním jednáním stěžovatele, o němž nemůže být sporu (za které mu byla uložena bloková pokuta).

Zruší-li Nejvyšší správní soud i rozhodnutí správního orgánu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je tento správní orgán vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 78 odst. 5 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud ve věci rozhodl v souladu s ust. § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje kasační soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, neboť neshledal důvody pro jeho nařízení.

Výrok o náhradě nákladů řízení před městským soudem se opírá o ust. § 60 odst. 1, věta první s. ř. s., podle něhož, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, jež důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce měl úspěch v řízení o žalobě, a proto má právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný ve věci úspěch neměl, a proto je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení o žalobě částku 10.228 Kč, které mu vznikly v podobě nákladů na zastoupení JUDr. Milošem Vízdalem, advokátem, před městským soudem, a za zaplacení soudního poplatku. Náklady se sestávají z částky 2.000 Kč za zaplacený soudní poplatek za správní žalobu [položka č. 14a bod 2a) sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění účinném do 31. 8. 2011]; z odměny za zastoupení (2 úkony právní služby) v celkové výši 6.200 Kč (á 3.100 Kč), spočívající v převzetí a přípravě zastoupení a v účasti na jednání soudu [§ 1 odst. 1, § 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. a) a g) advokátního tarifu], z náhrady hotových výdajů ve výši 600 Kč za 2 úkony právní služby (§ 13

pokračování

odst. 3 advokátního tarifu) a k tomu se vztahující 21% daně z přidané hodnoty ve výši 1.428 Kč. Náklady tedy činí celkem částku ve výši 10.228 Kč, která je splatná k rukám zástupce žalobce JUDr. Miloše Vízdala, advokáta.

Výrok o náhradě nákladů řízení před Nejvyšším správním soudem se opírá o ust. § 60 odst. 1, věta první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, jež důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce měl úspěch v řízení o kasační stížnosti, a proto má právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný ve věci úspěch neměl, a proto je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti částku 9.114 Kč, které mu vznikly v podobě nákladů na zastoupení JUDr. Milošem Vízdalem, advokátem před Nejvyšším správním soudem, a za zaplacení soudního poplatku. Náklady se sestávají z částky 5.000 Kč za zaplacený soudní poplatek za kasační stížnost (položka č. 19 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů); z odměny za zastoupení (1 úkon právní služby) ve výši 3.100 Kč, spočívající v podání ve věci samé [§ 1 odst. 1, § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu], z náhrady hotových výdajů ve výši 300 Kč za 1 úkon právní služby (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu) a k tomu se vztahující 21 % daně z přidané hodnoty ve výši 714 Kč. Náklady tedy činí celkem částku 9.114 Kč, která je splatná k rukám zástupce žalobce JUDr. Miloše Vízdala, advokáta.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. července 2014

JUDr. Jaroslav Hubáček
předseda senátu